

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, declarat de inculpatul

Darii Constantin XXX, născut la XXX,
originar din sat. XXX, domiciliat sat. XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 16.02.2017 pînă la 29.09.2017;

Instanța de apel de la 20.11.2017 pînă la 07.02.2018;

Instanța de recurs de la 21.04.2018 pînă la 23.05.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia sediul central din 29 septembrie 2017, Darii Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În baza art. 87 Cod penal, prezenta sentință urmează a fi executată de sine stătător de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți din data de 21 iulie 2016, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, ceea ce constituie 4 500 lei.

Acțiunea civilă a fost admisă, s-a încasat de la Darii Constantin în beneficiul lui Borș Anatolie prejudiciul material în sumă de 4 600 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 04 spre 05 ianuarie 2017, Darii Constantin, acționând în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin forțarea ferestrei a pătruns pe ascuns în încăperea frizeriei amplasată în gospodăria cet. Borș Anatolie, locuitor al s. XXX, r-nul XXX, de unde a sustras bani în numerar de diferite bancnote în sumă de 4 600 lei, cauzându-i proprietarului un prejudiciu material considerabil.

Acțiunile lui Darii Constantin XXX fiind încadrate în conformitate cu prevederile art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Sergiu Carmanshi în numele inculpatului Darii Constantin, prin care a solicitat, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi decizii prin care Darii Constantin să fie achitat. În argumentarea cererii de apel, apelantul a indicat că nu este de acord cu sentința pronunțată pe motivul că instanța a examinat cauza unilateral în senul învinuirii și neobiectiv, ca rezultat greșit a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Darii Constantin. Instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art.389 Cod de procedură penală. Concluzia privind vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Toate dubiile în condițiile codului de procedură penală se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

3.1. Sentința a fost contestată de procuror, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie încasat din contul lui Darii

Constantin în beneficiul statului suma de 340 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei dactiloscopice.

În argumentarea cererii de apel, procurorul a indicat că instanța de judecată just a stabilit circumstanțele cauzei și corect a calificat fapta lui Darii Constantin în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, însă neîntemeiat nu a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 340 lei, pentru efectuarea expertizei dactiloscopice, cu toate că în raportul de expertiză este indicat această sumă în vederea încasării cheltuielilor de judecată, astfel ignorând prevederile 227-229 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile avocatului Sergiu Carmanschi în numele inculpatului Darii Constantin și apelul procurorului, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și-a găsit deplină confirmare prin declarațiile depuse de către partea vătămată Borș Anatolie și martorii audiați Dascal Liviu și Dascal Mariana, precum și: plângerea cet. Borș Anatolie din data de 05.01.2017 (f.d.3) în care se indică suma sustrasă și modalitatea pătrunderii în încăperea; proces-verbal de cercetare la fața locului din data de 05.01.2017, cu planșa fotografică, prin care s-a examinat locul infracțiunii, încăperea din gospodăria cet. Borș Anatoli din sat. XXX, r-nul XXX (f.d.4-6); raport de expertiză dactiloscopică nr. 34/12/2-76 din 25.01.2017, prin care s-a constatat că urma digital cu nr.14 copiată pe folia de tip „scotch” cu nr.9, ridicată în cadrul cercetării la fața locului din frizeria situată în gospodăria cet. Borș Anatolie, situată în sat. Pelenia, prezentată la examinare a fost creată de degetul mijlociu de mâna stângă a cet. Darii Constantin. Urmele digitale cu nr. 18,20,21, copia de foliile de tip „schotch” cu nr.11, ridicate în cadrul cercetării la fața locului din frizeria situată în gospodăria cet. Borș Anatolie, situată în sat. Pelenia, prezentată la examinare a fost creată de degetul mijlociu de mâna dreaptă a cet. Darii Constantin (f.d.57-73).

Totodată, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75,76,77 Cod penal ce determină scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale și corijare a celui vinovat, întru prevenirea comiterii de către el a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținând cont de gravitatea și prejudiciul faptei penale, urmările survenite, de persoana inculpatului care se caracterizează la locul de trai pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog, nu se află, fiind anterior condamnat prin sentința Judecătorei Bălți din 21.07.2016, în baza art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, care nu a fost achitată până la ziua comiterii infracțiunii din 05.01.2017. În același timp, fiind corect aplicate de prima instanță față de inculpat și prevederile art. 34 și 87 Cod penal.

Din conținutul sentinței contestate s-a stabilit dispunerea executării pedepsei sub formă de închisoare stabilite lui Darii Constantin în penitenciar de tip închis ținând cont de starea de recidivă a acestuia. Pe parcursul examinării cauzei penale a fost modificat categoria penitenciarului unde urmează să fie executată pedeapsa închisorii pentru infracțiuni grave și mai puțin grave și la moment pedeapsa închisorii pentru infracțiuni mai puțin grave urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis. Reieșind din circumstanțele date, instanța de apel a considerat necesar de a dispune

arestarea inculpatului în scopul executării pedepsei închisorii, iar executarea pedepsei urmează a fi dispusă în penitenciar de tip semiînchis.

În acest sens instanța de apel a considerat necesar de a corecta categoria penitenciarului fără a dispune casarea sentinței deoarece categoria penitenciarului nu ține de fondul cauzei dar ține de executarea pedepsei, care urmează a fi corectată fără a interveni asupra circumstanțelor de fapt și de drept.

Referitor la argumentele invocate de acuzatorul de stat în cererea de apel privind încasarea din contul inculpatului Darii Constantin a cheltuielilor de judecată în mărime de 340 lei, pentru efectuarea expertizei dactiloscopice, instanța le-a apreciat ca fiind neîntemeiate.

Din conținutul apelului acuzării, acesta a indicat ca temei legal de încasare a cheltuielilor de judecată norma procesual penală de la art.227 -229 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că, nu este aplicabilă norma procesuală invocată în apel în scopul încasării cheltuielilor suportate pentru efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Respectiva concluzie s-a întemeiat pe dispozițiile art. 143 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căroră expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, când prin alte probe nu este posibil de stabilit adevărul pe caz. Dispoziție alin. (2) aceleiași norme stipulează, că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, potrivit art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 par. 2 a Convenției, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală.

De rând cu aceasta instanța de apel a reținut dispozițiile art. 15 alin.(1) a Legii RM nr. 1086 din 23.06.2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia, expertiza judiciară se efectuează la ordonarea organului de urmărire penală, a procurorului, a organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative, a instanței judecătorești din oficiu sau la cererea părților, în conformitate cu legislația de procedură penală, de procedură civilă, legislația cu privire la contravențiile administrative și cu prezenta lege.

Reieșind din faptul, că expertiza dactiloscopică a fost ordonată de organul de urmărire penală în vederea constatării, ce la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat întemeiată soluția judiciară cu privire la neîncasarea cheltuielilor pentru efectuarea ei, or, art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală potrivit căroră, părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sânt în drept să înainteze cerere despre efectuarea expertizei pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor, precum și dispozițiile Legii nominalizate mai sus ce se referă la efectuarea expertizei la cererea părților și pe cont propriu, sunt inaplicabile cazului dat, referindu-se la alte împrejurări, decât cele reținute la caz.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Darii Constantin, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitate în privința sa. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor. Totodată, recurentul menționează că, martorul minor Dascăl Liviu a fost

audiat fără prezența prinților; vinovăția în săvârșirea infracțiunii este întemeiată pe presupuneri; cauza a fost judecată unilateral.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că recurentul, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și motivarea soluției corespunde cu dispozitivul hotărârii contestate, prin urmare, consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Darii Constantin, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Din conținutul cererii de recurs se deduce temeiul prevăzut de pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, având în vedere că inculpatul critică vinovăția sa, considerând că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, solicitând să fie achitat.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, considerînd că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire a fost comis de Darii Constantin.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cît privește motivul precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține. Dar, verificînd probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care face referință recurentul și, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptelor comise.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995).

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel. Ținând cont de cele menționate Colegiul penal conchide că conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Referitor la motivul invocat precum că, martorul minor Dască Liviu a fost audiat fără prezența prinților, Colegiul penal menționează că, acest motiv este eronat, or, potrivit materialelor cauzei, minor Dască Liviu a fost asistat de reprezentantul legal, Dască Mariana - mama minorului (f.d. 32-33).

Tot aici, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor, argumentând detaliat respingerea probelor care au fost invocate în suportul învinuirii aduse inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel au rezultat din circumstanțele de fapt stabilite în prezenta cauză penală.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal reține că, motivul invocat de recurent, precum că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, constituie o interpretare subiectivă a sa, or instanța de apel corect a constatat că în acțiunile lui Darii Constantin, sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de apel. În cazul în care acesta și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

Totodată, vinovăția lui Darii Constantin se demonstrează și prin următorul sistem de probe acumulate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: declarațiile depuse de către partea vătămată Borș Anatolie și martorii audiați Dascal Liviu și Dascal Mariana, precum și: raportul de expertiză dactiloscopică nr. 34/12/2-76 din

25.01.2017, prin care s-a constatat că urma digital cu nr.14 copiată pe folia de tip „scotch” cu nr.9, ridicată în cadrul cercetării la fața locului din frizeria situată în gospodăria cet. Borș Anatolie, situată în sat. Pelenia, prezentată la examinare a fost creată de degetul mijlociu de mâna stângă a cet. Darii Constantin. Urmele digitale cu nr. 18,20,21, copia de foliile de tip „schotch” cu nr.11, ridicate în cadrul cercetării la fața locului din frizeria situată în gospodăria cet. Borș Anatolie, situată în sat. Pelenia, prezentată la examinare a fost creată de degetul mijlociu de mâna dreaptă a cet. Darii Constantin.

Astfel, Colegiul penal susține pe deplin concluzia instanței de apel precum că, inculpatul Darii Constantin, a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Prin urmare, erorile de drept invocate de recurent, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, iar din aceste considerente recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul **Darii Constantin XXX**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **20 iunie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan